

פרעות "ליל הבדולח" – הוראות היידריך

המסמך הבא ממחיש את העובדה שפרעות ליל הבדולח היו רחוקות מלהיות ספונטניות וכן את מרכזיותו של הגורם המשטרתי הגרמני בעיצוב וביצוע מדיניותו האנטישמית של המשטר. במרכז אירועי ליל הפוגרום והימים שאחריו עמד, בנוסף לשרפת בתי הכנסת, גל המעצרים המתוכנן ורחב ההיקף שביצעו רשויות המשטרה הגרמניות. הייתה זו בעצם הפעם הראשונה שבה נעצרו בגרמניה המוני יהודי אך ורק בשל עצם היותם יהודים וללא שום עילה אחרת. הדגש שניתן במסמך על מעצרים של יהודים אמידים מראה את המגמה להפיק רווח כלכלי נוסף מרדיפות היהודים גם בשלב זה.

סודי

העתק המברק הבהול ממינכן מן ה-10.11.38, שעה 1.20
אל כל המפקדות והתחנות של משטרת המדינה
אל כל המפקדות המרחביות והמחוזיות של הס"ד
דחוף! למסור מיד למפקד או לממלא מקומו

הנדון: צעדים נגד היהודים הלילה.

בעקבות ההתנקשות בחיי מזכיר השגרירות פון ראט בפריס, יש לצפון במשך הלילה הזה – מן ה-9 ל-10 בנובמבר 1938 – להפגנות נגד היהודים בכל רחבי הרייך. לשם טיפול בהתרחשויות אלה ניתנות בזה ההוראות הבאות:

1. על מפקדי תחנות משטרת המדינה או ממלאי מקומם להתקשר מיד טלפונית עם קבלת מברק זה עם ההנהגה הפוליטית האחראית למחוזם – גאולייטונג או קרייטליטונג – לשם קביעת התייעצות בדבר ביצוע ההפגנות, אליה יוזמן גם המפקח או המפקד המוסמך של משטרת הסדר. בהתייעצות זאת יש להודיע להנהגה הפוליטית, כי המשטרה הגרמנית קיבלה מהרייכספיהרר ס"ס וממפקד המשטרה הגרמנית את ההוראות הבאות, שאליהן יש להתאים בצורה יעילה את צעדיהן של ההנהגות הפוליטיות:

א. מותר לנקוט רק בצעדים כאלה, שאין בהם כדי לסכן חיים או רכוש גרמניים (כגון: שרפת בתי כנסת רק במקרים בהם אינה קיימת סכנה לסביבה).

ב. חנויות ודירות של יהודים מותר רק להרוס ולא לבזוז. המשטרה נצטווה לפקח על ביצוע הוראה זו ולאסור את הבוזזים.

ג. ברבעים מסחריים יש לשים לב במיוחד לכך, שחנויות של לא יהודים תהיינה מוגנת מנזקים בכל מחיר.

- ד. נתינים זרים – אם הם יהודים – אין להטריד.
2. מתוך הנחה שההנחיות שניתנו תחת סעיף 1. יישמרו, על המשטרה לא למנוע הפגנות המתקיימות, אלא לפקח על קיום ההנחיות.
3. מיד עם קבלתו של מברק זה, יש להחרים, באמצעות המשטרה, את החומר הארכיוני הנמצא בכל בתי הכנסת ומשרדי הקהילות היהודיות, כדי שלא יהרס במהלך ההפגנות. מדובר בחומר בעל ערך היסטורי, לא ברשימות מיסים חדשות וכד'. את החומר הארכיוני יש למסור לרשויות הס"ד המוסמכות.
4. הנהגת צעדים בעלי אופי משטירתי ביטחוני ביחס להפגנות נגד היהודים, היא בסמכות תחנות משטרת הביטחון, כל עוד מפקחי משטרת הביטחון אינם מעבירים את הוראותיהם. לשם ביצוע צעדים משטירתיים ביטחוניים, אפשר לצרף אנשי משטרה פלילית, וכמו כן אנשים השייכים לס"ד מיחידת התגבורת ומן הס"ס הכללי.
5. מיד לאחר שמהלך המאורעות של הלילה הזה יאפשר לשחרר את הפקידים שגויסו לשם כך, יש להפנותם לביצוע מאסרים של יהודים רבים – ובייחוד אמידים – ככל שיכילו חדרי המאסר המחוזות השונים. בראש ובראשונה יש לאסור רק גברים יהודים בריאים, שגילם אינו גבוה מדי. לאחר ביצוע המאסרים, יש להתקשר מיד עם מחנות הריכוז הנוגעים בדבר, בדבר קבלת המהירה של היהודים למחנות אלה. יש לשים לב במיוחד לכך שלא יתעללו ביהודים האסורים על פי הוראה זו...

מקור: יצחק ארד, ישראל גוטמן ואברהם מרגליות (עורכים), השואה בתיעוד. מבחר תעודות על חורבן יהודי גרמניה ואוסטריה פולין וברית המועצות, יד ושם, ירושלים תשל"ח, עמ' 87-88.